

Udenrigsministeriet

Folketingets Grønlandsudvalg

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>

Bilag	Sag/ID Nr.	Enhed	Dato
1	2022 - 2977	ANA	1. juli 2022

GRU alm. del – svar på spørgsmål 116 fra Peder Hvelplund stillet den 10. juni 2022 til udenrigsministeren.

Spørgsmål

Vil ministeren give redegørende eksempler på, hvilke typer af opgraderinger på Thule-basen, der ville udgøre en såkaldt ”væsentlig ændring” af de militære operationer på Thule-basen, hvorved USA pålægges at konsultere og informere Danmark og Grønland om sine planer? I samme ombæring bedes ministeren forholde sig til, om det udgør en ”væsentlig ændring”, hvis USA:

- Placerer nye radarstationer, varslingsystemer og luftforsvar i og/eller omkring Thule-basen med nye og mere langtrækkende sensorer til beskyttelse mod hypersoniske missiler?
- Skal kunne modtage og servicere store mængder kampfly og andre kapaciteter fra US Air Force?
- Vil forlænge sin militære rækkevidde og magtprojektion med etableringen af en opmarchplads i og/eller omkring Thule-basen?

Svar

Den amerikanske militære tilstedeværelse i Grønland er reguleret i Forsvarsaftalen fra 1951 samt en række tillægsaftaler; det såkaldte forsvarsaftalekompleks. Efter forsvarsaftalekomplekset er USA inden for det etablerede amerikansk drevne forsvarsområde berettiget til bl.a. at indrette området til militært brug, opføre og installere anlæg og materiel samt stationere og huse personel. Der skal i samarbejdsforummet Det Permanente Udvalg (”Permanent Committee”) holdes samråd og udveksles oplysninger om alle forhold, der vedrører USA’s militære tilstedeværelse i Grønland i almindelighed, ligesom USA’s repræsentant i det Permanente Udvalg i god tid skal give regeringen og Naalakkersuisuts

repræsentanter oplysninger vedrørende alle påtænkte, væsentlige ændringer i USA's militære virksomhed eller anlæg, der vil kunne påvirke Grønlands økonomi eller miljø, jf. tillægsaftalen fra 1991. USA har desuden med Igaliku-aftalen fra 2004 bekræftet at ville konsultere og informere Kongeriget Danmarks regering, inklusive Naalakkersuisut, forud for gennemførelse af enhver væsentlig ændring af USA's militære operationer eller faciliteter i Grønland.

Hvorvidt der er tale om væsentlige ændringer i USA's militære anlæg, beror på en konkret vurdering, der bl.a. kan omfatte overvejelser om basens funktion og opgavevaretagelse. Det kan f.eks. være tiltag, der i betydelig grad måtte ændre på basens kerneopgaver og funktioner, jf. min besvarelse af GRU alm del spørgsmål 105 af 23. juni 2022.

Det bemærkes, at Pituffik (Thulebasen) er det eneste tilbageværende amerikansk drevne forsvarsområde i Grønland. Såfremt USA måtte ønske at oprette nye forsvarsområder – eller udvide det eksisterende – kræves der enighed mellem USA og regeringen/Naalakkersuisut, jf. forsvarsaftalens Artikel II og Igaliku-aftalens artikel 1, nr. 1.

Regeringen og Naalakkersuisut har i fællesskab en løbende, fortrolig dialog med USA om brugen og udviklingen af Pituffik. Det sker bl.a. i regi af det Permanente Udvalg, der senest mødtes i april 2022. Regeringen holder løbende Folketinget informeret om væsentlige forhold eller ændringer, herunder i Det Udenrigspolitiske Nævn.

Med venlig hilsen

Jeppe Kofod